

Hukuk

İstanbul, 5 Nisan 2008

Bugün, İstanbul'da, Haseki'deki İl Merkezimizde yapacağımız konuşma, "HUKUK" konusunda olacaktır.

Bir toplumun, dolayısıyla bir devletin en önemli temel taşlarından biri "hukuk" tur. Hukuku sağlam olmayan bir toplumun uzun sürede ayakta durması mümkün değildir. Aynı sebeple, hukukun amacı olan hakkı sağlamada, adaleti yerine getirmede yeterli olamayan bir hukuk düzenine sahip bir devletin çökmesi mukadderdir. "Adalet, Mülk'ün temelidir" denmesi, boşuna değildir. Bir gerçeğin ifadesidir. Hukuk, bir toplumda hakkın ve adaletin mümkün olduğu ölçüde tam anlamda, elle tutulur ve gözle görülür şekilde, somut olarak var olması ve sürmesi, devam etmesi için doğmuş, büyümüş, gelişmiş ve geliştirilmiş bir hükümler, kurallar sistemi ve kurumudur. Bu sistemin ve kurumun üzerine gölge düşmemelidir. O, güneş gibi, açık, aydınlık, hayat sağlayan, ısıtıcı, "kötü"yü de yakıcı özellik taşıyor olmalıdır.

Hukukun üzerinde oturduğu zemin, mantık, ahlâk, bilim olduğu gibi, "tecrübe"dir de. "Tecrübe" genişletilirse, bizi, tarih, sosyoloji, gelenek (örf ve adet) kavramına götürür. Ancak mantık veya bilim bir yere gider, durur. Hâkimin takdiri de bir yerde sınırlı olabilir. Mevcut hukuk kuralları gidip hâkimin "vicdan" duvarına çarpabilir.

"Vicdan", en kompleks, komplike kavramlardan biridir. Medeniyet ideası olan "doğru", "iyi", "güzel" kavramlar, "vicdan"a öz, renk, amaç ve ortam oluştururlar. Kimi medeniyetlerde, din, ancak bir unsur olarak vicdanı etkilerken, islâm tüm medeniyeti kapsamında tutarak vicdan için bir temel gibi işlev görecektir.

Her hukuk, ister istemez kendi medeniyet çeperlerine dayanarak duracaktır. Ama, bugün, bizimki gibi, "iki

medeniyet” arasında kalıp bocalayan ÷lkelerde, hukuk, her yerden daha çok sıkıntı çekmektedir. Kimi zaman siyasetin, kimi zaman da, medeniyet değiştirmekten doğan “s÷rekli devrim” psikolojisinin tesirinde kalarak bocalamaktadır. Otoriterlikle özg÷rlük r÷zg÷rları çoğu kez “yargı”yı sarsacaktır. İki eğilim arasında, ideoloji ile, ÷lke ve rejim çıkarlarıyla karşılaşma, hatta bunalma, bir kurum olarak, onu da, çatlaklıklarla karşı karşıya bırakacaktır.

İslâm Medeniyetinde, yargı, temelde, ilâhî bir kaynaktan beslenir. Tarihi gerçek böyledir ancak, o burada durup kalmamıştır. Kur’an-ı Kerim’in getirdiği hükümler, ilke ve kurallar, tohumlar gibi gelişip büyüyen ve âdeta eşsizleşen çok verimli bir toprağa saçılarak, ekilerek, içtihatlarla yoğrularak, hukuk ekollerince incelenip irdelenerek, hukuk tedvinleriyle sistem halinde zenginleştirilerek, uygulamalarla, denemelerle sağlamlaştırılarak, bir bakıma, bir “mükemmeliyet anıtı” haline gelmiştir. Yani islâmda hukuk vahiyle gelmiştir ama akıl ve tecrübe teknesinde, insan aklı ve tecrübesi teknesinde, teori ve pratik, düşünce ve uygulama dönemlerinin, süreçlerinin tümünü yaşayarak enginleşmiş, insanlığın övüncü bir âbide, şaheser, medeniyet harikası niteliğine ermiştir.

Kurulmuş islâm devletlerinde, siyaset ve yönetimler, hukukun denetimine gönüllü olarak tâbi olmuşlardır. Hukuk, büyük saygınlık içinde görevini yapmış, islâm toplum ve devletlerini ayakta tutmuş ve bu durum, Batı’nın her cepheden gelip islâm ÷lkelerini etkilemeleri dönemine kadar sürmüştür. Daha sonradır ki, her alanda olan belirsizlikler, tereddütler, sarsıntılar bu alanda da kendini göstermiştir.

İslâm ÷lkelerinde, bugün, her alanda olduğu gibi, hukuk alanında da, zaman zaman istikrarsızlık hâd safhaya çıkmakta, siyasetin, gücün veya dışın karışması etkisiyle, onun, pamuk kadar ak olması gereken yüzüne gölgeler düşmektedir. Ancak ne yazık ki, Ortadoğu, Latin Amerika ve Afrika ÷lkelerinde rastlanılan gizli veya açık “ihtilâl mahkemesi” kelimesi,

zihniyeti ve uygulaması, ne derece hukuk kavramıyla bağdaştırılabilir?

Kimi zaman, bilinmedik bir kaynaktan yönlene medyalar, yargıyı, "yargısız infaz"a çevirmeye yeltendiğinde, ülke, ne derece bu tehlikeden korunabilmektedir?

Siyaset, yönetim ve yasama gücü, yargı gücüne saygılı olmalı, buna karşılık, yargı da, görevinin özelliğini göz önünde tutarak, sağdan soldan esen rüzgârlara karşı dirençli olmalı, günün revaçta olan beğenilerini aşmalı, geleceğin daha sakin günlerinin ve daha tarafsız değerlendirmelerinin hükümlerini hesaba katarak hareket etmelidir.

Yargı hükmünde, geçmiş ve gelecek bugünde buluşur. Bu hükümde, geçmiş, bugün ve gelecek öylesine birleşmiş ve kaynaşmıştır ki, bunları birbirinden ayırmanız mümkün olmaz. Yargıç, geçmişi çok iyi bilen, bugünü çok iyi yaşayan ve geleceği çok iyi gören bilge kişidir. Yargı adamı olmak, insana, bu seçkinlik özelliğini verirken, bir yandan da ona sorumluluk, toplum ve devletin sağlığında birincil derecede etkili bir görev yüklüyor.

İslâm Dünyası ve ülkemiz, kuşku yoktur ki, bir gün bu arayışında seçimini yapacak, kendi özüne ve kimliğine dönecek, bunun için gerekli diriliş atılımını gerçekleştirecek, ondan sonra, yasama, yönetim ve yargı kendi alanlarında esenlikle işlerlikte olacaktır.

Umalım ki, o gün yakındır, uzak değildir.

YÜCE DİRİLİŞ PARTİSİ

Genel Başkanı

A. Sezai KARAKOÇ